

שוב מצאתי ברמב"ם (י"א מתרומות ט"ו) שכתב, וז"ל, כשיפסיק העמוד ויתחיל השמן לנטוף מעט מעט כיון שנטפו ג' טיפין זו אחר זו דיו, עכ"ל, ומבוארת כוונתו, דרך כל זמן העמוד הוי מחובר, אך כשמפסיק הקילוח ומתחילות טיפות, סגי, ולפ"ז אף כאן נראה דסגי בג' טיפין רצופין, ואולם הרמב"ם בהלכות קנינים השמיט לגמרי הלכה זו, וצ"ע.

שם, רבי יהודה אומר ערב שבת עם חשיכה פטור. פירשו בגמ', דר' יהודה פליג אתנא קמא, וסבר דחנווני חייב הטיפ, ורק בער"ש מודה דפטור מלהטיפ. ובהא דקאמר ר' יהודה עם חשיכה, צ"ב, הרי אסור למכור מאחרי חצות היום. י"ל דצרכי שבת התירו כיון ושמן, ועל זה קאמר דמותר עד סמוך לחשיכה, ופטורוהו מלהטיפ.

רשב"ם ד"ה המוכר יין ושמן, וה"ה לפירות אלא אגב וכו'. הוקשה לרשב"ם דלפי סדר המשניות הקודמות דמיירי בפירות היה לו להמשיך בפירות, ועל כך תירץ, דנקט יין ושמן משום טיפין, ברם באמת הדין שייך גם בפירות שקונה לוקח רק כשנתמלאת המדה.

רשב"ם ד"ה היה סרסור וכו' ומוכר לאחרים ומרויח. היינו שמוכר מעט יותר ביוקר מבעה"ב.

רשב"ם ד"ה נשברה לסרסור וכו', דלא אמרינן דסרסור שלוחו של לוקח. כוונתו, שמשאיל המדה ללוקח וקונה הלוקח, או דקונה בכליו עבור הלוקח, ועי"ז יפסיד הלוקח את היין שנשפך, אבל על הכלי לא חייב הלוקח דהויא שאלה בבעלים, וכמוש"כ הראב"ד בשטמ"ק.

הפוך קודם מטפטף ג' טיפין, ואח"כ משתייר רכינה ומיצית, ואולי הוקשה לרשב"ם, מאי קמ"ל דמטפטף שלש טיפין אם עדיין לא ידוע שהרכינה ומיצית של מוכר, לכן הקדים דין הרכינה ומיצית דהיא של מוכר, ואז קמ"ל דבכ"ז ג' הטיפין של לוקח, אולם זה דוחק, דאדרבה בזה שפסק דרך ג' טיפין של לוקח, שפיר קמ"ל דהשאר של מוכר.

ושמא י"ל, דכיון שבדין הרכינה ומיצית אין חילוק בין בעה"ב לחנווני, לכן ראוי תחילה להקדים ולכתוב בסתם דרכינה ומיצית של בעה"ב, ורק אח"כ יש לכתוב את ענין ג' טיפין, כיון דבהם יש חילוק בין בעה"ב לחנווני, ולכן הפכו את הגירסא, וזה נכון. [ואת גירסא דידן יש לתרץ, דהתנא כתב את כל הדין בסתם, ורק אח"כ הביא חילוק על פרט מסויים שחנווני שונה בדינו].

שם, וחייב להטיפ לו ג' טיפין. יש לעיין בהני ג' טיפין, האם רצופין חשיבי נמי כטיפין, או שמא רק טיפות מרוחקות, [וכעת לא מצאתי מי שיעורר בזה], והנה לשון השו"ע (רל"א ו') הוא, "וצריך להשהותה אחר שיפסוק הקילוח כדי שיטיפו ממנה ג' טיפין", ופי' הסמ"ע ישהנה הפוכה ע"ג כלי הקונה, עד שיטיפו ממנה ג' טיפין, עכ"ל, ולכאור' הוי תרתי דסתרי, דמלשון שיפסוק הקילוח משמע דמודדים ג' טיפין מיד לאחר הקילוח, דלפ"ז טיפין רצופות אינו כקלוח וחשיבי כטיפין, ואילו מהא דכתב וצריך להשהותה וכו', משמע דאיכא שיהוי עד שיטיפו ג' טיפין, וא"כ רצופין אינם כטיפין, ובאמת כן משמע גם מחנווני שפטור מלהטיפ מפני הטורח, ואם רצופין הוי כטיפין מאי טירחא איכא הא אינו שיהוי כלל. וצ"ע בזה.